

2023-10-20 Nr. NV-2566

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1402 TAIS-23-14503		DĖL KELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 8 ² IR 18 ¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Susisiekimo ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Grąžinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis keisti Kelių transporto kodeksą grindžiamas siekiu sumažinti šešėlinės veiklos vykdymo prielaidas keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais sektoriuje ir užtikrinti keleivių ir kitų eismo dalyvių saugumą, keleivių informavimą, geresnį aptarnavimą, teisingą atsiskaitymą už gautą paslaugą, vežėjų atsakomybės neišvengiamumą.

Šešėlinės ekonomikos mažinimo koordinavimo komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. pasitarimo protokoliniu sprendimu Susisiekimo ministerijos prašyta iki 2023 m. vasario 1 d. kartu su Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija ir Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos parengti suderintus pasiūlymus dėl keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais sektoriaus veiklą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimo.

Šiuo metu tinka bet kurioje šalyje išduotas vairuotojo pažymėjimas, nėra reikalavimo būti registruotam Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) šalyje kai taksi leidimo prašo juridinis asmuo.

Galiojantis leidimų išdavimo modelis – *deklaravimas*, kai pateikiami dokumentai tikrinami po leidimo išdavimo. Fizinis asmuo gali turėti ir keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą, ir keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi leidimą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projekte siūloma aiškiau reglamentuoti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklos vykdymą:

- nustatyti reikalavimą juridiniams asmenims ar juridinio asmens statuso neturintiems subjektams, siekiantiems gauti leidimą ir jį gavusiems, būti registruotiems ES ar EEE šalyje;
- sustabdyti leidimų galiojimą, panaikinti leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinti leidimų galiojimą LTSA galėtų gavusi informaciją apie pažeidimus iš savivaldybių institucijų arba jų įgaliotų įstaigų priežiūros tarnybų ir Valstybinės mokesčių inspekcijos;
- leidimo gavimo modelis būtų pakeistas iš *Deklaravimo* į *Griežtą* – pateikiami dokumentai turės būti tikrinami prieš išduodant leidimą, taip pat siūloma įtvirtinti pareigą leidimų turėtojams garantuoti, kad leidime nurodyta informacija būtų aktuali;
- keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi leidimo turėtojui nurodyti pareigą naudoti vežėjo vardu įregistruotą taksometrą, sujungtą su spausdintuvu, arba taksometrą ir kasos aparatą. Taksometras gali būti įregistruotas tiek fizinio, tiek juridinio asmens vardu. Taip pat nustatyti draudimą naudoti techninę ir programinę įrangą, kuri vietoj taksometro apskaičiuotų kelionės kainą, kurią turėtų sumokėti klientas už suteiktą paslaugą;
- keleivių vežimo organizatoriui, taksi įmonei, taksi dispečerinei, keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą leidimo ir taksi leidimo turėtojams numatyti pareigas saugoti kelionės ir mokėjimo dokumentus ir pateikti juos atitinkamoms institucijoms pareikalavus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- Kodekse įtvirtinti reikalavimą turėti galiojantį ES ar EEE šalyje, Jungtinėje Karalystėje, Šveicarijos Konfederacijoje arba Ukrainoje išduotą vairuotojo pažymėjimą;
 - įtvirtinti nuostatą, jog leidime nurodytą veiklą galima vykdyti tik su leidime nurodytomis transporto priemonėmis. Leidime nurodomų transporto priemonių skaičius nėra ribojamas, todėl visas transporto priemonės, su kuriomis galima bus dirbama, galima nurodyti leidime. Toks reikalavimas padės užtikrinti, kad asmuo yra automobilio savininkas arba valdo jį kitu teisėtu pagrindu, kad atvažiuos tas automobilis, kuris nurodytas leidime ir keleivių vežimo organizatoriaus programėlėje ar užsakymo iš taksi dispečerinės metu;
 - keleivių vežimo organizatoriui, taksi įmonei, taksi dispečerinei, pavėžėjimo ir taksi leidimo turėtojams nustatyti pareigas: keleivių vežimas keleivių vežimo organizatoriaus parinktu kelionės maršrutu ar naudojant navigacijos įrenginį (jei keleivis nenurodo kitaip), keleivių informavimas apie vairuotoją (pateikiamas jo vardas, pavardė, lengvojo automobilio valstybinis numeris) ir būsimos kelionės kainą, kuriomis siekiama pagerinti teikiamų paslaugų kokybę, užtikrinti keleivių informavimą, geresnį aptarnavimą, teisingą atsiskaitymą už gautą paslaugą.
- Įstatymo projektas įrašytas į Seimo VII (rudens) sesijos darbų programą (spalis).

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Iki įstatymo įsigaliojimo turės būti pakeisti Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1458 „Dėl Konkretių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“. Susisiekimo ministerija turės pakeisti susisiekimo ministro 2011 m. gruodžio 9 d. įsakymą Nr. 3-768 „Dėl Leidimų vežti keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą ir lengvaisiais automobiliais taksi išdavimo taisyklių patvirtinimo“ ir susisiekimo ministro 2012 m. sausio 27 d. įsakymą Nr. 3-80 „Dėl Keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą ir lengvaisiais automobiliais taksi taisyklių patvirtinimo“.

Anot rengėjų, įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymo įsigaliojimas numatytas 2024 m. gegužės 1 d.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas suderintas su Lietuvos transporto saugos administracija. Pastabų nepateikė Lietuvos savivaldybių asociacija, Klaipėdos taksi vežėjų asociacija, įmonių asociacija „Gargždų individualūs taksi“, Kauno miesto lengvųjų automobilių taksi jungtinė profesinė sąjunga, UAB „Uber Lithuania“.

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Finansų ministerijos, Konkurencijos tarybos, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Lietuvos pavežėjų profesinės sąjungos, Lietuvos verslo konfederacijos, UAB „BOLT Services Ltd“, Kurjerių ir vairuotojų asociacijos ir „Forus Taxi OÜ“ pateiktos pastabos įvertintos. Susisiekimo ministerija organizavo pastabų ir pasiūlyimų aptarimą su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos pavežėjų profesinės sąjungos, Lietuvos verslo konfederacijos, UAB „BOLT Services Ltd“, Kurjerių ir vairuotojų asociacijos ir „Forus Taxi OÜ“ atstovais (dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, pridedama derinimo pažyma). Anot rengėjų, Finansų ministerijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos pastabos suderintos darbo tvarka.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Arvydas Nevas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas